

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/203/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714214180
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714214180.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

R. K., nar.XX.XX.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky Ž. M., O. D., nar.XX.X.XXXX, bytom W. T. XXXX/XX, C. a otca C. K., nar.XX.X.XXXX, bytom I. XX/X, D., maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej takto

rozhodol:

Maloletá R. K., nar.XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je povinný platiť na maloletú R. K., nar.XX.XX.XXXX výživné vo výške 80,- Eur mesačne od 1.10.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Nedoplatok na výživnom od 1.10.2014 do 30.6.2015 v celkovej výške 720,- Eur súd otcovi povolí je splácať v splátkach po 20,-Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 24.10.2014 matka mal. R. žiadala, aby ju súd zveril do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na jej výživu 100 Eur mesačne od podania návrhu do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred a styk otca neupraviť. Uviedla, že s otcom nie sú manželia, dva roky žili v spoločnej domácnosti, má dve deti z predchádzajúceho manželstva, G. S. R. a otec má tiež vyživovaciu povinnosť k dvom deťom z predchádzajúceho manželstva. Rozišli sa po jeho nástupe do výkonu trestu odňatia slobody v máji 2013, po návrate v apríli 2014 spolužitie neobnovili.

Otec v písomnom vyjadrení osobne podanom dňa 4.12.2014 podal odpor pre výšku výživného 100 Eur, nakoľko je nezamestnaný, vedený na úrade práce a nemá prostriedky na platbu v takej výške. Požiadal, aby výživné bolo stanovené vo výške 30 Eur (čl. 24).

Matka na pojednávaniach zotrvala na návrhu s tým, že je ochotná súhlasiť s výživným 80 Eur vzhľadom k tomu, že otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Bývajú s rodičmi, aj dcéra R., ktorá sa učí za kozmetičku, syn G. je zverený otcovi, výživné si neplatia. Má živnosť na manipuláciu s tovarom, uvažuje s pozastavením od 1.7.2015, lebo by všetko nezvládla. Spláca pôžičku od súkromnej osoby na zaplatenie nedoplatku na elektrine, kde už bola exekúcia a chcela aspoň čiastočne nedoplatok splatiť, aby nemala

väčšie problémy, otec jej dal 100 Eur. Dcéra chodí do materskej školy, býva len bežne chorá ako deti v jej veku. Otec sa od júnového pojednávania neohlásil, neposlal žiadne peniaze.

Otec zotrval na svojom vyjadrení a výživnom 30 Eur, súhlasil so zverením dcéry matke. Býva v byte vo vlastníctve matky, je uchádzač o zamestnanie a poberá sociálnu dávku. Má pozastavenú živnosť, lebo ju nevykonával, bol vo výkone trestu odňatia slobody viac ako 10 mesiacov pre pokračovací trestný čin neplnenia vyživovacej povinnosti, pre nezaplatenie pokuty za vedenie motorového vozidla pod vplyvom návykovej látky a za spreneveru. Naposledy bol zamestnaný na pracovnú zmluvu v roku 2003, po vrátení z výkonu trestu si chodil privyrábať ku kamarátom.

Kolízny opatrovník sa z účasti na pojednávaniach ospravedlnil, navrhol rozhodnúť bez ich prítomnosti a vyhovieť návrhu matky v celom rozsahu, zveriť mal. R. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' platením výživného v optimálnej výške zohľadňujúcej jej potreby, styk neupravovať. Domácnosť v rodinnom dome je kompletne zariadená, udržiavaná na veľmi dobrej hygienickej úrovni, majú k dispozícii jednu izbu a sú tam vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývoj.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca (čl. 57-60, 82-83, 88-90), oboznámil sa s návrhom, s vyjadrením otca k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s listinnými dôkazmi predloženými matkou a vyžiadanými súdom a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 6C/41/2004, sp.zn. 7C/219/2008, sp.zn. 12P/174/2008, sp.zn. 19P/278/2014, sp.zn. 2T/60/2012, sp.zn. 16P/79/2013, sp.zn. 2T/180/2014, sp.zn. 23PP/34/2014 a sp.zn. 23T/178/2014.

Na základe takto vykonaného dokazovania mal zistené a preukázané, že rodičia mal. R. nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá sa matke narodila ako rozvedenej, rozvedený bol i otec, ktorý otcovstvo uznal.

Matka je od 1.11.2013 živnostníčka s predmetom podnikania baliace činnosti, manipulácia s tovarom, za rok 2014 mala príjmy 4.926,14 Eur, výdavky 1.970,46 Eur, základ dane 2.955,68 Eur, čo je v priemere 246,31 Eur mesačne, uplatnila si nezdaniteľnú časť na seba 3.803,33 Eur a nárok na daňový bonus 770,76 Eur (čl. 38-44, 86). Z úradu práce poberá prídavky na tri deti po 23,52 Eur a do novembra 2014 poberala rodičovský príspevok 203,20 Eur od 1.1.2014 a 199,60 Eur v roku 2013, iné dávky nepoberá (čl. 18-23). Od 27.4.2015

pracuje u zamestnávateľa Humana People to People Slovakia, s.r.o., Martin ako triedička obnoseného šatstva, pracovný pomer je uzavretý na dobu určitú do 31.10.2015, dohodnutá mzda 400 Eur mesačne a pracovný čas 40 hodín týždenne, za máj mala čistú mzdu 370,90 Eur (čl. 54-55, prílohou obálka). S deťmi, s mal. R. a s mal. R., nar.XX.X.XXXX, bývajú v spoločnej domácnosti s rodičmi R. S. P. D. v 3-izbovom rodinnom dome, ktorým prispieva podľa čestného prehlásenia 230 Eur na stravu a bývanie, starý otec pracuje a stará matka je invalidná dôchodkyňa. Výdavky sú mesačne elektrina 100 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad po 25 Eur na osobu a ďalšie, ktoré však matka nepreukázala (čl. 46-49). Platí si mobilný telefón cca 5 Eur, rovnako dcére Erike, ktorá ukončila 2. ročník Strednej odbornej školy obchodu a služieb, študijný odbor kozmetika. Nemá žiadne úvery a neplatí sebe, ani deťom žiadne poistenie. Spláca 50 Eur mesačne pôžičku súkromnej osobe na vyplatenie exekúcie titulom dlhu na elektrine 2.092,66 Eur a úroky 299,36 Eur (čl. 49-51).

Mal. R.B. navštevuje od 2.9.2014 Materskú školu na ul. Priehradnej v Martine, matka platí mesačne stravu cca 28 Eur, 1,29 Eur jeden deň, prevádzkový poplatok 12 Eur a ročne rodičovský príspevok 50 Eur (čl. 52).

Otec je nezamestnaný, v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce od 5.11.2014, pri každom kontakte je informovaný o aktuálnych voľných pracovných miestach, poberá pomoc v hmotnej núdzi 96,30 Eur mesačne od februára 2015, dovtedy 61,60 Eur (čl. 33-35, 72). Od 27.5.2005 je živnostník so šiestimi predmetmi podnikania - pomocné stavebné práce, montáž sadrokartónu, maliarske, natieračské, sklenárske, výkopové, zemné, búracie, demolačné a upratovacie práce, pokládka hotových podlahových krytín z PVC, laminát, koberce, nákladná cestná doprava vykonávaná cestnými nákladnými vozidlami s celkovou hmotnosťou vrátane prípojného vozidla 3,5 tony, živnosť má od 15.6.2015 do 15.12.2015 pozastavenú, za posledné roky daňové priznanie nepodal (čl. 12, 17, 87). Do 17.4.2014 bol vo výkone trestu odňatia slobody, prepustený bol podmienene so skúšobnou dobou dva roky, keď bol opakovane odsúdený, naposledy v konaní 23T/178/2014 pre prečin zanedbania povinnej výživy na maloleté deti K., P. S. D., dovtedy bol 4-krát súdom trestaný (čl. 62-66). Býva v 4-izbovom byte vo vlastníctve jeho matky

L. K., ktorá má peňažný príspevok za opatrovanie svojej matky, býva tam ešte jej priateľ a sestra L. K. s manželom a tromi deťmi, na výdavky prispieva 50 Eur.

Matka má vyživovaciu povinnosť aj k mal. R. M. a k mal. G. M., nar.XX.X.XXXX, ktorý skončil 5. triedu základnej školy a bol pri rozvoде zverený do osobnej starostlivosti otca, výživné bolo určené po 500 Sk na každé dieťa, ale rodičia si ho neplatia (rozsudok sp.zn. 6C/41/04 zo dňa 5.11.2004 - čl. 53), nevlastní žiadny majetok. Otec má vyživovaciu povinnosť k mal. P. K., nar.XX.X.XXXX vo výške 82,98 Eur a k mal. D. K., nar.XX.X.XXXX vo výške 49,79 Eur na základe rozsudku č.k. 7C/219/08-74 zo dňa 18.11.2010, ktorým bolo jeho manželstvo v L. K., rod. Y. rozvedené, nevlastní žiadny majetok (čl. 73).

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, mal. R.Í. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok, otcovi uložil povinnosť platiť výživné 80 Eur mesačne od 1.10.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a splácať vzniknutý nedoplatok 720 Eur v splátkach po 20 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Výživné v takejto výške považoval za primerané a optimálne po zohľadnení všetkých odôvodnených potrieb maloletej, ale zároveň aj vo výške zohľadňujúcej možnosti a schopnosti povinného otca. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Mal nepochybne preukázané, že matka sa o mal. R. osobne sama stará, prostredie v rodinnom dome u rodičov je pre výchovu priaznivé a vhodné, hygiena je na požadovanej úrovni, maloletá

má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývoj, kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky. V konečnom dôsledku otec so zverením súhlasil a aj vzhľadom na vek maloletej je to prirodzené a najvhodnejšie riešenie.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne rodičov a dieťaťa, keď rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti. Zohľadnil individuálne odôvodnené potreby mal. R., ktoré sú dané jej nižším vekom, uspokojovaním hlavne bežných hmotných potrieb, ako sú strava, oblečenie, obutie, hygienické a kozmetické potreby, hračky a výdavky v predškolskom zariadení. Matka má bežné výdavky dieťaťa v jej veku, lebo nemá zdravotné problémy, nie je evidovaná v žiadnej odbornej ambulancii. Na týchto jej potrebách sa okrem finančného zabezpečenia podieľa a plní si svoju vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou spojenou so zabezpečovaním jej každodenných potrieb a zabezpečením bývania.

Skúmaním možností a schopností otca súd zistil, že nie je v priaznivej finančnej situácii, odkázaný na pomoc v hmotnej núdzi z úradu práce, navyiac má okrem mal. R. ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Túto situáciu si zaviniť sám nezodpovedným správaním a konaním, v dôsledku ktorého bol opakovane trestne stíhaný a bol vo výkone trestu odňatia slobody. Aj keď je živnostník, živnosť nevykonáva a ani v minulosti nevykonával, od roku 2012 ani nepodával daňové priznanie. Naposledy bol v riadnom pracovnom pomere pred viac ako 10-timi rokmi a ako klampiar by nemal problém túto odbornosť využiť. Problémom je skôr to, že nemá stabilné pracovné návyky a potom je problém pri hľadaní trvalejšieho zamestnania, o ktoré ani nemá záujem. Týmto jeho konaním nemôže byť poškodená mal. R., voči ktorej má zákonnú vyživovaciu povinnosť, táto je na prvom mieste a mala by byť na prvom mieste aj pri akomkoľvek rozhodovaní sa otca. Nemá žiadne zdravotné problémy, žiadne zdravotné obmedzenia, je mladý, nemusí sa starať o maloleté deti, o starých alebo chorých rodičov a môže pracovať aj mimo miesta svojho bydliska, chodiť napríklad na týždňovky alebo aj mimo Slovenskej republiky, napr. do Čiech, kde nemá ani jazykovú bariéru. Základom je záujem o zlepšenie finančnej situácie, ktorý otec nemá a ani svojim prístupom ku konaniu tento nepreukázal.

Pri rozhodovaní súd zohľadnil skutočnosť, že časť potrieb mal. R. je krytá štátnou sociálnou dávkou vo forme prídavku na dieťa, ktorého výška nie je vysoká. Výživné priznal od 1.10.2014, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé priznať ho od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, lebo ide o maloleté dieťa a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťaťu. Pri takto upravenom výživnom vznikol otcovi nedoplatok 720 Eur, ktorý súd vypočítal sumou a mesiacmi, za ktorý vznikol - 80 Eur krát 9 mesiacov a povolil mu ho splácať spolu s bežným výživným v splátkach po 20 Eur, bude ho splácať 36 mesiacov, určiť nižšie splátky v záujme maloletej nebolo možné.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne okolnosti a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).